

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

29. september 2016

Negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter

v. Camilla M. Kronborg - SIRI

Definitioner

"Ære...det er svært at forklare. Det er der bare. Den skal man passe på. sådan er det bare" (Gymnasiepige på Dialogkorpsbesøg)

Æresrelaterede konflikter:

"Konflikter, der opstår i **familier** og hvor konflikten skyldes en opfattelse af, at familiens æren er krænket.

Æren er knyttet til en opfattelse af familien som en **samlet enhed**, hvor den enkeltes handlinger påvirker hele familiens ære, **hvis der handles i strid med normer for god opførsel**.

Æreskodekset gælder kun i nogle familier og er ikke knyttet til bestemte religioner eller kulturer" (Vejledning nr.3 til Serviceloven)

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Ære handler om, hvilken uddannelse og job man har”

”Alt hvad jeg gør, har med min families ære at gøre”

”En mands ære er i en kvindes skridt”

”Ære handler om at leve op til religiøse værdier og principper”

”Ære handler om at være en ”god” pige”

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Styrelsen for International Rekruttering og Integration

To æresbegreber

Den "generelle" ære:

- Status, prestige, uddannelse
- Respekt i lokalsamfundet
- Familiens omdømme

Den "seksuelle" ære:

- Opretholdelse af kønsroller/normer vedr. kvindens ærbarhed
- Kvindens mødom – SOCIAL som faktisk
- Mandens evne til at "passe på" kvindens seksualitet

Æren kommer under pres når:

Familiens status/omdømme anfægtes
Hierarki/autoritet ikke respekteres

Pigens "ærbarhed" social
som faktisk er på spil

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Definitioner 2

Negativ social kontrol:

*Negativ social kontrol i forhold til æresrelaterede konflikter handler om handlinger, styring, kontrol eller sanktioner, der i **væsentlig grad hæmmer eller begrænser den enkeltes livsudfoldelse, adfærd, valg og rettigheder**. Det kan f.eks. være kontrol eller restriktioner i forhold til livsstil, fritidsaktiviteter, sociale relationer, valg af ægtefælle eller retten til at bestemme over egen krop. Det kan få konsekvenser for den enkelte i form af f.eks. manglende frihed og ligestilling samt deltagelse i skole- og fritidsaktiviteter.*

*Den negative sociale kontrol kan også have sit udspring i **ungegrupperinger** hvor formålet er, at opretholde en bestemt religiøs eller etnisk minoritetskultur blandt de unge selv.*

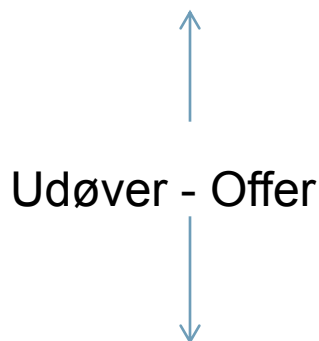
Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Hvem kan være involveret i konflikten?

Forældre/Voksne:

Etnisk og/eller religiøs minoritetsbaggrund

Unge kvinder og mænd over og under 18år:

- Etnisk og/eller religiøs minoritetsbaggrund
- Etniske danske unge (ofte kærester til unge der kommer fra et stærkt kontrolleret miljø)
- Negativ social kontrol i ungegrupperinger

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Differentiering af problematikker

- Æresrelaterede konflikter
- Negativ social kontrol
 - religiøs Social kontrol
 - æresrelateret social kontrol
- Radikalisering
- Parallelsamfund

Forvirring og berøringsangst/rådvildhed blandt fagfolk

**Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Negativ social kontrol
Ungdomskultur
(sladder, rygter, mobning)

Æresrelateret/Religiøs
Negativ social kontrol
(sladder, pres)

Æresrelaterede
konflikter
(tvang, vold, trusler)

Forebyggende/

Indgribende

Akut

§§ (Serviceloven, udl. loven, fraværsbestemmelsen, straffeloven mv.)

Indsatser:

Holdningsbearbejdning,
information om rettigheder,
og hjælpemuligheder

Rådgivning, risikovurdering
information om rettigheder,
støtte og hjælpemuligheder

Rådgivning, anbringelse,
risikovurdering, exit, støtte
Mægling

**Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Tabel 2. Årsager til henvendelser fra unge - fordelt på telefoniske og elektroniske henvendelser.

Årsag til den unges henvendelse	Tlf. henvendelser	Elektroniske henvendelser	I alt (antal)
Må ikke have kæreste	121	27	148
Familie imod den unges valg af ægtefælle	43	11	54
Bekymring ift. overvejet religiøst ægteskab	0	1	9
Bekymring vedr. indgået religiøst ægteskab	14	1	15
Ønsker at ophæve religiøst ægteskab	25	2	27
Frygt for tvangsægteskab	53	7	60
Planlagt tvangsægteskab	25	1	26
Indgået tvangsægteskab	12	1	13
Ønsker skilsmisse	31	3	34
Ung på flugt fra familie	54	0	54
Par på flugt	7	1	8
Sociale restriktioner	255	51	306
Udsat for pres	351	64	415
Vil væk hjemmefra	131	27	158
Utryk ved udlandsrejse	25	1	26
Trussel om genopdragelsesrejse	17	5	22
Hjemkommet fra genopdragelsesrejse	7	2	9
Vil tilbage fra udlandet	7	3	10
Udsat for vold og trusler	258	20	278
Selv mordstanker	28	11	39
Seksuelle overgreb	22	2	24
Kvindelig omskæring	3	0	3
Mødom	69	66	135
Uønsket graviditet	11	2	13
Homoseksualitet	15	1	16
Brug for netværk	16	0	16
Andet	44	3	47

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Hvilken viden har vi?

- Nyt felt - er stadig ved at defineres som forsknings og praksisfelt
- Domineret af praksisbaseret viden (få men meget vidende fageksperter)
- Sparsom forskning i en dansk kontekst
- Mangler viden om årsager og sammenhænge, herunder betydning af faktorer som migration, social og økonomisk status mv.
- Mangler beskrivelser af praksis, herunder anvendte metoder i dag (SIRI)

**Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Hvad ved vi om omfang?

242 henvendelser til RED safehouse

816 henvendelser fra unge til Etnisk ung i 2015 (mere end 1200 samlet set)

884 henvendelser fra 197 personer til Etnisk Konsulent team i 2015

140 sager hos Rigspolitiet i 2015

38 sager om ufrivilligt udenlandsophold i Udenrigsministeriet (pr. 1.6. 2016)

**Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Hvad ved vi om omfang - *fortsat*

"Ung i 2011"

- Langt de fleste unge oplever ikke begrænsninger i deres hverdag
- 25% var bange for at familien vælger en ægtefælle mod deres vilje
- Pigerne på næsten alle områder var mere kontrollerede end drengene

"Nydanske LGBT personers levevilkår" (2015) :

- 33pct. Nydanske LGBT personer har overvejet selvmord indenfor det seneste år. Det tilsvarende tal for etnisk danske LGBT personer er 19pct.
- 13pct. Af nydanske respondenter har oplevet (æresrelateret) vold fra familien mod 1pct. Af de etnisk danske LGBT personer

Integrationsbarometer (2012-2014)

Indikator 6.1: Andelen af 18-29 årige indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, der får begrænset deres frihed og selvbestemmelse af deres familie med hensyn til valg af kæreste eller ægtefælle

Procent	2012	2013	2014
Hele landet			
Indvandrere og efterkommere	26	20	23

Kilde: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets Medborgerskabsundersøgelse.

Note: Kun indvandrere, som har boet i Danmark i mindst 3 år, er inkluderet.

Hvad kan udfordre et æresbegreb og være årsag til ÆK?

Seksualitet:

- Samvær med det andet køn = anfægtelse af den reelle og sociale mødom
- Seksuelle relationer inden ægteskab
- Vælge ægtefælle udenfor "gruppen"
- Flytte hjemmefra
- Skilsmisse
- Voldtægt eller anden form for seksuelt overgreb
- Homoseksualitet

I offentlighedens lys:

- At stå offentligt frem om familiekonflikter
- Kontakte myndigheder
- Sætte sig op imod sine forældre
- Andres anfægtelse af ære gennem sladder eller rygter

"Afvigelser":

- Blive for dansk i beklædning og handling
- Alkohol eller andet misbrug (kriminalitet)
- "Forkert" uddannelsesvalg

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Typen af konflikter

- Negativ Social kontrol
- Tvangsægteskab
- Pres/tvang i forbindelse med uddannelse
- Religiøs vielse uden borgerlig gyldighed
- Genopdragelsesrejser/ufrivillige udenlandsophold
- Kvindelig omskæring (FGM/C)

**Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Strategier til at genoprette æren

- Sladder
- Negativ social kontrol (indskrænkning af handlerum, overvågning af mobil, pc, færden, omgangskreds)
- Trusler og pres (psykisk og fysisk)
- Skyldfølelse (indre og ydre konflikt)
- "Halal-kærester" /nikah (religiøs islamisk vielse)
- Tvangsægteskaber
- Genopdragelsesrejse
- Dumping
- Dødstrusler
- Tvungen selvmord - "Altanpigerne"
- Æresdrab

Behov fremadrettet

- Mere viden - anvendelsesorienteret forskning og metodeudvikling
- Koordineret indsats med fokus på sikkerhed evt. efter svensk forbillede
- Opgør med berøringsangst blandt fagpersoner via fokus på eksisterende redskaber og interkulturel kompetence (som led i uddannelserne)

—————> Fagpersoner skal også rustes til at kunne understøtte "de små oprør"

- Kommunerne skal holdes op på at de skal være opmærksomme på dette
- Civilsamfundet inddrages → bredere kreds af aktører
- Forældre og familierettede indsatser med fokus på
 - forebyggelse via tydelige **krav** og følge op med **støtte** f.eks. i form af forældreprogrammer
 - Mægling og familiebehandling i sager hvor der er en åben konflikt

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration